

[Terug naar de website](#)

Bron-URL: <http://www.mo.be/opinie/adlas-ferreira-alias-adao-ex-bendeleider-misdad-loont-niet>

Zoeken

Zoeken

INTERVIEW

Adlas Ferreira, alias Adão, ex-bendeleider: 'Misdad loont niet'

24 december 2012 (MO*) — Eind november 2010 vielen paracommando's Vila Cruzeiro binnen, een favela van Rio de Janeiro die beschouwd werd als het bolwerk van de drugshandelaars. Enkele maanden eerder was ik daar geweest met Nanko van Buuren van de ngo IBISS. Ik was toen zeer onder de indruk van dat zwaarbewapende drugsbastion. Anno 2012 neemt Nanko me opnieuw mee naar Vila Cruzeiro, nu voor een bijzondere ontmoeting, en wel met Adlas Ferreira, alias Adão, het gewezen kopstuk van het Comando Vermelho (CV), het "Rode Commando".

Adlas Ferreira, alias Adão, ex-leider van het Comando Vermelho. © MO*/Alma De Walsche

Op zijn zestiende kwam Adlas in contact met het CV in zijn favela, Vigária Geral, in het noorden van de stad. Nu is hij 47. Hij heeft 21 jaar in de hoogst beveiligde gevangenis van Rio gezeten. Sinds februari dit jaar is hij weer een vrij man.

Hoe bent u bij het CV terechtgekomen?

Adlas Ferreira: 'Ik wilde rechten gaan studeren, maar door mijn zwakke karakter is het anders gelopen. Eigenlijk was de echte oorzaak de ongelijkheid. Een vriend van mij zat in de drugshandel. Hij kleepte zich elegant, had een motor, en zo begint de verleiding.

Ik leefde met oogkleppen. Ik ben gezwicht en werd deel van de groep. Aanvankelijk bestond mijn taak uit logistieke hulp, ik bestuurde de auto's waarmee we aanslagen en overvallen pleegden. We wilden geen mensen bestelen die met hard werken hun brood verdienen, dus maakten we plannen om banken te overvallen en zware wagens te stelen.

Hoe voelde dat?

Adlas Ferreira: Elke dag groei je in de misdaad, zo is het leven van een crimineel. Met het geld van de banken kochten we wapens en drugs. En die drugs hingen dan weer samen met andere activiteiten. We begonnen mensen te gijzelen. Je raakt in de ban van een kwaad dat een eindeloze reeks andere misdaden in gang zet. Het draait om geld, macht en status, en dat gaat altijd maar door, tot je een op een grens stoot: de gevangenis of de dood. Ik was in die jaren de nummer één van gezochte Braziliaanse criminelen, zoals in Colombia Pablo Escobar.

Hoe kijkt u terug op die periode?

Adlas Ferreira: In de gevangenis heb ik daar veel over nagedacht. Als moeder draag je een kind negen maanden in je buik, jarenlang probeer je het met toewijding op te voeden, en dan op zijn vijftiende komt het thuis met een pak marihuana. Ik heb heel veel nagedacht over de ellende die ik heb aangericht, want ik heb die drugs verkocht. Ik vernietigde niet alleen mijn leven, maar ook dat van zoveel anderen. Als die drugs niet zo voor het grijpen

hadden gelegen, zou die jonge gast van toen misschien beter naar zijn moeder geluisterd hebben.

Door mij werden die jonge mensen ook afhankelijk van een hoop chemische rommel, die zowel hun geest als hun lichaam vernietigde. En jongeren zijn nu eenmaal heel vatbaar voor nieuwe ervaringen, dat hoort bij de adolescentie. Ik heb duizenden levens vernietigd. En waarom eigenlijk? Het is een verslaving.

Hoe leeft u daar nu mee verder?

Adlas Ferreira: Ik besepte dat ik mijn leven weer in de hand moest nemen en het tegenovergestelde doen. Ik wil de rest van mijn leven eraan wijden jongeren op het rechte pad terug te brengen. Ik zie dat als een vorm van boetedoening en van vergiffenis vragen aan de samenleving. Ik wil een voorbeeld zijn voor de anderen, om ook met de misdaad te breken. Ik was één van de leiders. Maar ik ben eruitgestapt.

Welke boodschap hebt u voor de jongeren?

Adlas Ferreira: Heel eenvoudig: begin er niet aan! Misdaad loont niet. Je bent uit op al dat geld, maar wat maakt het uit? Als je gevangen genomen wordt, of gedood, betekent het niets meer. Op vrijheid staat geen prijs.

Waardoor hebt u in die 21 jaar in de gevangenis de hoop kunnen bewaren?

Adlas Ferreira: Een Braziliaans spreekwoord zegt: "de hoop is het laatste wat sterft". Als je de hoop verliest, verlies je de strijd en verlies je het doel dat je gesteld hebt. Er zijn moeilijke tijden geweest in de gevangenis, maar in de loop van de jaren is ook het gevangenisstelsel veranderd. De toezichters waren vroeger veel gewelddadiger. Nu moeten ze je fysieke integriteit respecteren. Die evolutie is aan het werk van ngo's te danken. De gevangene heeft recht op arbeid, op de nodige hygiëne, op medische verzorging als dat nodig is.

Mijn grootste droom is meer gelijkheid op deze wereld.

Hij heeft ook het recht om zijn geest te openen en te ontwikkelen. Er is geen grotere voldoening dan gebruik te kunnen maken van je rechten. Het idee dat op een dag de gevangenisopzichter geen macht meer over mij zou hebben en ik dan weer al mijn rechten zou genieten, uit dat besef heb ik veel kracht geput. Twintig jaar was ik jaloers op de rechten van de anderen. Dat gevoel is weg nu, ik ben vrij en dat is schitterend.

Hebt u veel gelezen in die periode?

Adlas Ferreira: Ik heb heel veel gelezen, maar het boek waar ik het meest aan heb gehad was de bijbel. Ik heb daarin geleerd hoe God en de liefde van Christus steun geven bij het veranderen van je persoonlijkheid en gedrag. In al die jaren heb ik een grote verandering doorgemaakt als persoon. Ik heb nu een heel groot gevoel van dankbaarheid.

Een van de dingen die mij de grootste vreugde bezorgen zijn mensen zoals jullie, die geloven in een betere wereld. Een solidaire wereld, één wereld. Mensen die hun ogen niet sluiten voor discriminatie en onverschilligheid. Ik geloof ook in mensen die zich inzetten voor meer gelijkheid op deze wereld, opdat er voor onze kinderen een betere wereld komt. Ik geloof echt dat de wereld kan veranderen en ik hoop dat onze kinderen die verandering zullen zien. Mijn grootste droom is meer gelijkheid. Dat is echt mogelijk, als we ons daarvoor inzetten.

Na het gesprek met Adlas in Vila Cruzeiro neemt Nanko me mee naar Vila Aliança. De 4x4 slaat een gebarricadeerde straat in, maar Nanko rijdt door de barricade en wordt vriendelijk begroet door twee zwaarbewapende jongemannen die de toegang bewaken. We rijden naar het voetbalveld. Drie avonden per week wordt hier, door toedoen van IBISS-opbouwwerker Alexander een wedstrijd gespeeld. Op de heuvels die het plein omringen lees ik "Dios está vivo" ("God leeft"). We keuvelen wat met enkele vrouwen in de kantine en zakken dan af naar een plaatselijke kroeg.

Ik observeer de jongens om me heen: veertien, vijftien, zeventien zijn ze. Sommigen zijn zwaar getraumatiseerd. Een van hen verliet de bende nadat hij in één dag bij een politieraad 32 van zijn maats verloor. Naast me zit Vando, zeventien, een stugge jongen. Op de terugrit zal ik van Nanko vernemen dat zijn moeder in het netwerk zat en zwaar verslaafd was. Op een dag maakte ze een fout en werd ze voor de ogen van de jongen vermoord, in stukken gesneden en aan de krokodillen gevoerd. De jongen staart voor zich uit en drinkt zijn limonade op. Wat kan er heilzamer zijn dan een vriendenkring en een partijtje voetbal, om die onheilbare wonde een heel klein beetje te verzachten?

Een beetje verder zit Iago, eveneens 17. Hij wilde niets weten van de netwerken, in tegenstelling tot zijn zwaar verslaafde moeder. Op zekere dag is zijn moeder vermoord door de grote baas. Na dat voorval is Iago "ingetreden" in de bende. Op mijn vraag waarom komt geen antwoord. Tot de politie een klopjacht hield in de wijk, en de grote baas in het nauw gedreven werd. Op dat moment had Iago gewacht. Met een trefzeker schot wreekte hij de moord op zijn moeder.

'We hebben een onderwijsrevolutie nodig die deze jongeren scholing geeft', hoor ik regelmatig. 'Dat is de weg naar werkgelegenheid, en naar een ander leven.' Alan Brum, jeugdleider in Vila Alianza, verwoordt het zo: 'Nergens vindt je zoveel sociaal kapitaal, zoveel veerkracht als in de favela's. De mensen hier hebben mechanismen ontwikkeld om onvoorstelbare situaties het hoofd te bieden. Die veerkracht moet bestudeerd worden en ingezet om het beleid te inspireren.'

Justitie en criminaliteit

Latijns-Amerika

Brazilië

Auteur: Alma De Walsche

8

2

0

Tweeten

Dit artikel verscheen in het magazine van : December 2012

Printervriendelijke versie